

Minister Finansów i Gospodarki

Znak pisma: DPR-II.054.14.2026
Warszawa, 08 maja 2026 r.

**Pan
Włodzimierz Czarzasty
Marszałek Sejmu RP**

Dotyczy: interpelacji nr 16349 w sprawie jakości planowania przestrzennego

Szanowny Panie Marszałku,

w odpowiedzi na interpelację nr 16349 z 8 kwietnia 2026 r. Posła na Sejm Rzeczypospolitej Polskiej Pana Marka Matuszewskiego, przekazaną przez Ministra Infrastruktury przy piśmie z 16 kwietnia 2026 r. znak BM-1.054.14.2026 r., w sprawie jakości planowania przestrzennego, przedstawiam poniższe wyjaśnienia.

Ad 1.

Ministerstwo Rozwoju i Technologii prowadzi monitoring pokrycia miejscowymi planami zagospodarowania przestrzennego powierzchni kraju w szczególności w oparciu o dane z corocznego badania statystycznego prowadzonego przez Główny Urząd Statystyczny na zlecenie ministra właściwego do spraw budownictwa, planowania i zagospodarowania przestrzennego oraz mieszkalnictwa pn. 1.02.04(017) Lokalne planowanie i zagospodarowanie przestrzenne (<https://www.gov.pl/web/rozwoj-technologie/badanie-statystyczne---lokalne-planowanie-i-zagospodarowanie-przestrzenne>). Według stanu na 31 grudnia 2024 r. 33% powierzchni Polski było pokryte planami miejscowymi.

Ad 2.

Ministerstwo Rozwoju i Technologii co do zasady nie prowadzi monitoringu pod kątem jakościowym miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego i nie bada różnic pomiędzy obowiązującymi planami we wszystkich gminach w Polsce. Jednakże wcześniej Ministerstwo otrzymywało sygnały o trudności w interpretacji ustaleń planów miejscowych, w których stosowano różne oznaczenia przeznaczeń terenów, w zależności od regionu Polski. Od 2021 r. obowiązującym aktem prawnym regulującym zakres planów miejscowych jest rozporządzenie Ministra Rozwoju i Technologii z dnia 17 grudnia 2021 r. (Dz. U. poz. 2404), które wprowadziło m.in. nową i rozszerzoną klasyfikację przeznaczenia terenów wiążącą jednolicie na poziomie całego kraju. W załączniku do rozporządzenia określono szczegółowe zasady dotyczące:

- kolorystyki oznaczeń, dodając wskazanie koloru w systemie RGB,
- łączenia oraz kolejności stosowania oznaczeń barwnych i literowych,
- stosowania oznaczeń w sposób dostosowany do skali opracowania,

- numerowania terenów, w tym dodanie możliwości stosowania dodatkowego numerowania wyznaczonych jednostek przestrzennych (np. kwartałów zabudowy, bądź obrębów).

Ad 3.

Według raportu opracowanego w 2018 r. przez Komitet Przestrzennego Zagospodarowania Kraju Polskiej Akademii Nauk, koszty niekontrolowanego rozlewania się zabudowy i chaosu przestrzennego w Polsce wynoszą łącznie 84,3 mld zł. „Największą jej część (31,5 mld zł, czyli 37,4%) stanowią koszty związane z obsługą transportową. Następnie relatywnie wysokie, kosztowne pozycje dotyczyły osadnictwa i infrastruktury technicznej (20,5 mld zł i 24,3%). Pozostałe trzy kategorie (rolnictwo, rynek nieruchomości oraz środowisko przyrodnicze wygenerowały 32,3 mld zł (38,3%) kosztów” (s. 185, Studia KPZK pod redakcją Przemysław Śleszyński, Tadeusz Markowski, Adam Kowalewski, Warszawa, 2018 r., tom 182, Studia nad chaosem przestrzennym, cz. 3. Synteza. Uwarunkowania, skutki i propozycje naprawy chaosu przestrzennego).

Ad 4.

W pierwszej kolejności należy wyjaśnić, że 24 września 2023 r. weszła w życie ustawa z dnia 7 lipca 2023 r. o zmianie ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2023 r. poz. 1688 z późn. zm.; dalej: nowelizacja upzp), która stanowi największą jak do tej pory nowelizację ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym. Nowelizacja upzp wprowadziła szereg rozwiązań, których celem jest usprawnienie i uporządkowanie planowania przestrzennego, przede wszystkim na poziomie lokalnym. Takim rozwiązaniem wprowadzonym nowelizacją upzp do systemu planowania przestrzennego jest nowy akt planowania przestrzennego – plan ogólny gminy. Jest to nowe opracowania planistyczne w randze aktu prawa miejscowego, obejmujące całą gminę i sporządzane wyłącznie w formie cyfrowej. Dokument ten w znacznej mierze zastąpi dotychczasowe studia uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gmin, które miały wpływ na sporządzanie ustaleń miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego. Co ważne, plan ogólny jest uwzględniany przy sporządzaniu miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego oraz stanowi podstawę prawną decyzji o warunkach zabudowy i zagospodarowania terenu, co jest znaczącą zmianą w zakresie kontroli jakości przestrzeni gminy. W tym miejscu należy wskazać, że plany miejscowe uchwalone przed wejściem w życie nowelizacji upzp nie tracą mocy, w obrocie prawnym pozostaną również prawomocne decyzje o warunkach zabudowy i zagospodarowania terenu.

Podkreślić należy, że celem ww. nowelizacji była poprawa ważnych aspektów planowania przestrzennego, np. rozwiniętej w sposób niezgodny z intencją ustawodawcy praktyki stosowania decyzji o warunkach zabudowy. Decyzje o warunkach zabudowy często wydawane są także na terenach, na których zabudowa nie została na tyle rozwinięta, by uprawnione było określanie ich mianem wypełniających ukształtowane struktury przestrzenne. Ponadto reforma planowania przestrzennego ma zapobiegać chaotycznej suburbanizacji i dewastacji przestrzeni, przywracać racjonalność procesów gospodarowania przestrzenią, jednocześnie ustanawiając silne podstawy dla sprawnej realizacji procesów inwestycyjno-budowlanych i zapewniając inwestorom stabilność warunków inwestowania.

Nadmieniam również, że Ministerstwo monitoruje problemy związane ze stosowaniem przepisów związanych z reformą planowania przestrzennego i w razie potrzeby podejmuje prace legislacyjne w celu ich zmiany.

Ad 5.

Wsparcie samorządów w zakresie finansowym przy sporządzaniu planów ogólnych gmin, miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego oraz gminnych programów rewitalizacji realizowane jest obecnie w ramach środków finansowych z Krajowego Planu Odbudowy, wymienionym w części grantowej w komponencie A „Odporność i konkurencyjność gospodarki” jako inwestycja „A.1.3” mająca na celu wdrożenie reformy planowania i zagospodarowania przestrzennego. Główną intencją realizowanej inwestycji jest wsparcie dla gmin w przygotowaniu dokumentów planowania przestrzennego.

Departament Planowania Przestrzennego Ministerstwa Rozwoju i Technologii czynnie uczestniczy we wdrażaniu reformy planowania przestrzennego. W celu wsparcia gmin w zakresie wprowadzenia nowelizacji upzp, w tym opracowania planów ogólnych Ministerstwo organizowało m.in. poniżej wskazane konferencje szkoleniowe:

- konferencja szkoleniowa dotycząca reformy planowania przestrzennego, która odbyła się w dniach 18-19 października 2023 r. w Warszawie, w siedzibie Ministerstwa. Zaproszenia do udziału w konferencji zostały wysłane pisemnie do gmin, ponadto do udziału w transmisji zaproszono również przedstawicieli urzędów wojewódzkich. Konferencja na żywo transmitowana była również na kanale YouTube Ministerstwa, a nagranie jest cały czas dostępne,
- konferencja szkoleniowa pt. „Reforma planistyczna w praktyce”, która odbyła się 4 lipca 2024 r. w Warszawie, w siedzibie Ministerstwa. Zaproszenie do udziału w konferencji zostało wysłane do urzędów gmin, a także do podmiotów uzgadniających i opiniujących oraz stowarzyszeń i organizacji pozarządowych związanych z planowaniem przestrzennym. Ponadto na stronie internetowej Ministerstwa pojawiła się zapowiedź konferencji wraz z linkiem do formularza rejestracyjnego,
- 5 września 2024 r. przeprowadzono konferencję szkoleniową pt. „Plan ogólny gminy z perspektywy organów uzgadniających i opiniujących”. Ponadto Departament Planowania Przestrzennego przeprowadził 25 lutego, 17 i 18 marca 2025 r. dodatkowe szkolenia dla powyższych organów. Inicjatywy te miały na celu wsparcie organów opiniujących i uzgadniających, biorących udział w etapie opiniowania i uzgadniania planów ogólnych gmin, co miało wpłynąć na przyspieszenie procedur planistycznych,
- w III i IV kwartale 2024 r. przeprowadzono cykl 16 konferencji szkoleniowych pt. "Plan ogólny gminy – kluczowe informacje i praktyczne wskazówki". Konferencje organizowane były we współpracy z urzędami wojewódzkimi. Wszystkie konferencje skierowane były do pracowników urzędów gmin zajmujących się planowaniem przestrzennym,
- w ramach realizacji Inwestycji A1.3.1 z Krajowego Planu Odbudowy wybrane w konkursie organizacje przeprowadziły szkolenia dla pracowników jednostek samorządu terytorialnego oraz planistów zaangażowanych w opracowywanie dokumentów planowania przestrzennego. Szkolenia podzielone zostały na obszary według województw.

Dodatkowo informuję, że na stronie Ministerstwa Rozwoju i Technologii w zakładce Planowanie przestrzenne znajduje się opracowana przez MRiT tzw. baza wiedzy dotycząca reformy systemu planowania przestrzennego oraz materiały ze wspomnianych wyżej konferencji i szkoleń przeprowadzanych przez Ministerstwo Rozwoju i Technologii (<https://www.gov.pl/web/rozwoj-technologie/planowanie-przestrzenne>).

Ponadto na kanale YouTube Ministerstwa opublikowane zostały instruktaże video

dotyczące przeglądarki danych planistycznych
(https://www.youtube.com/playlist?list=PL5aKaJfofOYcZy81_mmMbbg9mnfFR6DH0)
oraz wtyczki APP 2 do planu ogólnego gminy
(https://www.youtube.com/playlist?list=PL5aKaJfofOYdHH7huxPYf2Q5xQKo_B_-H).

Jednocześnie Ministerstwo pozostaje w ciągłym kontakcie z gminami przez odpowiedzi na pisma zawierające szczegółowe pytania i wątpliwości kierowane przez samorzady, organizowane są także spotkania (np. w formie zdalnej), na których wyjaśniane są problemy, na jakie trafiają samorzady sporządzające m.in. plan ogólny gminy.

Ad 6.

Szczegółowe analizy dotyczące rozwiązań wprowadzonych nowelizacją upzp z 2023 r., również odnośnie do rozwoju regionalnego i infrastruktury, będą mogły zostać przeprowadzone po pełnym wdrożeniu reformy planowania przestrzennego, tj. po wprowadzeniu planów ogólnych w każdej gminie w Polsce.

Z upoważnienia, z wyrazami szacunku

Tomasz Lewandowski

Podsekretarz Stanu

/ kwalifikowany podpis elektroniczny /

w Ministerstwie Rozwoju i Technologii